

Motion till riksdagen

1987/88:Sf46

av Monica Öhman och Ewa Hedkvist Petersen (s)

med anledning av prop. 1987/88:171 om
reformerings av den allmänna försäkringens
efterlevandeförmåner m. m.

Den föreslagna reformeringen av efterlevandeförmånerna är välkommen. Propositionens förslag att stärka barnpensionerna och att ge även män och sammanboende rätt till efterlevandepension innebär att framtidens förhållanden slår igenom även vad beträffar denna del av det sociala trygghetssystemet.

För att skapa trygghet för bl. a. kvinnor i regioner där det är svårt att få arbete eller heltidsarbete föreslås i propositionen en särskild efterlevandepension. Detta är nödvändigt, och vi vill betona att denna förmån måste tillämpas generöst, särskilt de närmaste årtiondena.

Det är emellertid viktigt med övergångsregler, precis som propositionen föreslagit, för att säkra dagens kvinnors rätt till trygghet i det fall att de skulle bli änkor i framtiden. De har planerat sitt liv utifrån de förhållanden de levat i och skall inte behöva komma i kläm vid en reformering av änkepensionerna.

Beträffande kvinnor som vid genomförandet av reformen är 45—59 år har övergångsreglerna utformats så att de fram till 65 års ålder erhåller änkepension enligt dagens regler. Därefter skall deras pension räknas så att de erhåller minst hälften av makarnas gemensamma ATP-poäng, i det fall kvinnans egen ATP inte är högre.

Beräkningar har gjorts på hur dessa regler skulle slå i Pajala kommun, för en kvinna med låg egen ATP och med en man som också har relativt låg ATP. Dessa beräkningar visar att berörda kvinnor efter 65 års ålder visserligen får lägre efterlevandepension, men att den disponibla inkomsten blir ungefär som idag efter skatt och rätt till maximalt kommunalt bostadstillägg (KBT).

Exempelvis får en kvinna med 50 000 kr. i årsinkomst och vars man tjänat 100 000 kr. per år, under dessa förhållanden ca 175 kr. mindre per år i disponibel inkomst enligt övergångsreglerna jämfört med dagens regler.

Det kommunala bostadstillägget kommer alltså att ha mycket stor betydelse för dessa kvinnor, liksom det har för alla pensionärer med låg ATP. Det är därför inför framtiden viktigt att betona KBT:s betydelse för kvinnor som vid ikraftträdandet av reformen är 45—59 år och som har låg ATP.

Med hänvisning till ovanstående hemställs

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts beträffande en generös tillämpning av den särskilda efterlevandepensionen,
2. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts beträffande kommunala bostadstilläggets betydelse för de kvinnor som vid ikraftträdandet av reformen är 45—59 år och som har låg ATP.

Stockholm den 29 april 1988

Monica Öhman (s)

Ewa Hedkvist Petersen (s)